

Leto I.

10. oktobra 1948.

Št.5.

DR. JANEZ EV. KREK

8. oktobra je minulo enaintrideset let, odkar je zatisnil oči Dr. Janez Evangelist Krek.

Bil je duhovni, politični in socialni voditelj Slovencev. S svojim življenjem in s svojim delom, ki je bilo sad čistega poštenja, vse obsegajoče ljubezni do svojega naroda in neomajne vere v njegovo svetlo bodočnost, je vsemu narodu pokazal, kakšna mora biti pot slovenskega patriota: pot krščanske dejavnosti in ljubezni do vsakogar, pot neprestanega dela in žrtvovanja za politično in socialno svobodo tako vsega naroda kot vsakega poedince. Predvsem pa je Dr. Janez Evangelist "z vsem svojim življenjem dokazal, da je laž tista beseda o dvojni morali, temveč da je morala povsod in vselej samo ena, doma za pečjo, na širni cesti, na razburkanem shodu, na zaupnem sestanku in v državnem zboru. Dokazal je, da poštenost ni suknja, ki se jo da v prednji sobi zamenjati za svetli frak sebičnosti" /Ivan Cankar/.

Kot duhovni oče Majniške deklaracije je razširil osnovni slovenski politični program Zedinjene Slovenije na južnoslovansko zvezno skupnost.

S svojim socialnim delom, kateremu je doprinesel svoje zdravje in vse svoje imetje, se je tako približal preprostemu slovenskemu človeku, da ga je ta ljubil in spoštoval kot svojega očeta.

Ob njegovi smrti, baš ob zori nastajajoče Svobode, je v bolevnosti zadržtel ves narod, saj je izgubil tedaj, ko bi ga najbolj potreboval, svojega učitelja in vodnika, ki ni govoril o ljubezni do naroda in do movine, ampak je to ljubezen izpričal s svojim delom in večnim žrtvovanjem - saj je dal svojemu narodu najvišjo žrtev: svoje življenje.

Njegovo življenje, njegovo delo in žrtvovanje, nam mora biti stalni opomin,

da je pravo krščanstvo v spoštovanju Stvarnika in njegovih zapovedi, vedno in povsod, da je ljubezen do bližnjega temeljna zapoved vsakega krščanskega človeka;

da ni Slovenec samo oni, ki politično tako misli kot jaz, ampak da je Slovenec tudi oni, in vsakdo, ki se prišteva k slovenskemu narodnemu občestvu, četudi v mnogih ozirih drugače misli kot jaz; da nam reč pravo domoljubje ne pripada nobeni stranki;

da ni narodove svobode samo s politično osvoboditvijo, ampak da je socialna svoboda politični enakovredna in enako potrebna.

Predvsem je dr. Janez Evangelist Krek bil človek, ki je v vsakomur videl sočloveka, ga kot takega cenil, spoštoval in ljubil. Zato je z vsem svojim življenjem in s svojo poslednjo žrtvijo najbolj zaslužil resnično priznanje, da je med velikimi Slovenci - največji!

Javno mnenje

SPOZNAVANJE

Nihče ne more oporekati trditvi, da je prav spoznavanje ono, kar nam omogoča graditi opore za življenje. In to v veliki meri. Vendar pa smo dolžni od preti srce. sprejeti vase spoznana dejstva in jih - ne oziraje se na družbo, socialne in moralne okoliščine - uvrstiti med zbirko spoznanj, iz katerih si načrtamo smer in pot k dobremu!

Vzemimo tale primer: Kaj je doživel, kaj je pretrpel, kaj je spoznal in česa se je naučil Slovenec, emigrant, star petindvajset let, zaposlen v Angliji kot rudar.

Do izbruha vojne leta 1941 je živel s starši srečno in veselo. Na to pa so ga Nemci izgnali v Srbijo, kjer so starši dobili zaposlitev, fanta pa je navdušenje zaneslo v partizanske odrede. A spoznal je in ušel, pretolkel se je preko Ustaške Hrvatske v Slovenijo. Italijani so ga pri množičnih aretacijah zajeli in deportirali na Rab. Predno je Italija kapitulirala, je bil poslan v Treviso. Od tam so ga poslali Nemci v Ljubljano. Taval je lačen in brez sredstev okrog in končno vstopil v domobranstvo, da se je rešil gladi. Boril se je po Do lenjskem, maja 1945 se je umaknil na Koroško, bil predan, se prebil nazaj, životaril je tri leta po avstrijskih DP taboriščih, se odločil za Anglijo in bil poslan v rudnik.

Da, to je doživel in kaj je pretrpel more biti jasno vsakomur.

In kaj je spoznal:

Spoznal je trhlkost, zaslepljenost, mrznjo, strankarstvo in sovraštvo, ki je bajno cvetelo v Sloveniji pred vojno. Spoznal je nespo sobnost onih, ki so vodili narod. Spoznal je, da je to privedlo do dejanj, nevrednih Slovence: trganje slovenskih zastav in paktiranje z Italijani in Avstrijci.

Spoznal je laž in prevaro internacionalnega komunizma. Spoznal je, kako neomejena svoboda napravi iz človeka zver.

Spoznal je nasilje in zahrbtnost drugega totalitarizma - italo - nemškega fašizma.

Spoznal je moče, ki so bili v nesreči poklicani ohraniti narod s skupnim naporom vseh narodnih sil, ki so bili poklicani združiti Slovence, prav vse Slovence, v skupnost, ki bi mogla kljubovati terorju. Spoznal pa je tudi, kaj so ti moče delali, kako so se kosali med se boj, kdo bo na višji lestvici, kdo bo imel avto, kdo bo imel založeno shrambo doma, kdo bo varno prinesel svojo glavo skozi vojni vihan.

Spoznal je razcepljenost emigrantov-Slovencev, spoznal je hujska če, spoznal je laž in hinavstvo, ki sta se še bolj razcvela v emigraciji, spoznal je, da je ponovno onim, ki naj bi emigrante vodili, več "trdno mesto" - za vsak slučaj če se vrnemo - kot pa usoda emigrantov.

Spoznal je žalostno dejstvo, da ni naroda v emigraciji, da so le stranke in strančice...

Spoznal je, da so le komunisti oni, ki izrabljajo najbolj beda - sta nesoglasja med emigranti.

- - - - -

Česa se je naučil?

Verovati v kaj več kot v denar in "stolček".

Delati - ne zase, ampak za druge, za Slovence.

In - naučil se je misliti s svojo glavo.

Drobnič Andrej

Črna lista

Pred kratkim so naši čitatelji brali poročilo o uradni knjigi, ki jo je izdal Odbor za zunanje zadeve ameriškega senata, "Strategija in taktika svetovnega komunizma". Ta knjiga ima več delov in je bil sedaj izdan IV. del pod naslovom "500 vodečih komunistov" /Five Hundred Leading Communists/. O prvih dveh delih je bilo govora že v "Ne slovanstvo - KP" v 3. št. "Klica Triglava". Tretji del obsega poročila o položaju v raznih predelih sveta /doslej: Državni udar v Pragi in o Komunizmu na Bližnjem Vzhodu./.

IV. del bi lahko označili kot "Črna listo". ljudi, ki so neposredno kot najvišji funkcionarji v organizaciji svetovnega komunizma krivi in odgovorni za to, da ni dobil svet koncem poslednje vojne toliko zaželeni mir, ampak zmedo, ki so jo komunisti zanetili z namenom, da nacifašistično diktaturo zamenjajo s svojo v dobi, ko se je zdel nekaterim komunizem sila nedolžna stvar, k čemur je še pripomogla si cer dobronamerna politika zapadno-demokratskih sil. In lahko rečemo, da ako ni uspelo komunizmu doseči cilja takrat, ko je bil duševni in fizični teren človeštva sila "mehak" in sprejemljiv za komunistične potegavščine, potem mu ga bo možno še toliko manj doseči danes in v prihodnjih dneh, ko je ta "duševni in fizični teren" človeštva že za dobil napram komunističnim vabam tršo kožo.

Knjiga obsega 506 imen najvažnejših komunistov izven Sovjetske Unije; izvzete so le nekatere države, kot n. pr. Turčija, kjer je bil ustreljen vsakdo, komur se je dokazalo, da je član komunistične partije in kjer so bila na ta način izpodbita tla razvoju komunizma ter zato sploh ni možno označiti nekih vodilnejših osebnosti. Na splošno velja pravilo, da so se pokazali na površju le po ena ali dve osebi, ki so predstavljali komunistično akcijo v neki deželi in katere je komunistična propaganda nato stalno povzdigovala, pravi predgovor te knjige. Zato je zelo težko ugotoviti s točnostjo življenjepis komunističnih voditeljev, ker se to običajno skriva pred javnostjo. V glavnem komunistični vodje niso proletarci in jih je najmanj ena petina izmed njih akademsko naobražena. Pripadajo pa vsem mogočim poklicem, od učiteljev in arhitektov ter doktorjev, pa do inženirjev, advokатов in gospodarstvenikov. Ena četrtnina jih deluje kot organizatorji delavstva, ena tretjina se jih bavi z novinarstvom in najmanj ena četrtnina izmed njih se je udeležila raznih partizanskih borb, bodisi na pram nacistom ali drugim. Več kot deset odstotkov teh vodečih komunistov je "Špancev", t. j. udeležencev španske državljanske vojne. Danes jih je okroglo ena petina na ministerskih položajih v raznih državah, medtem ko jih je približno dvesto v raznih parlamentih kot narodni poslanci. Polovica teh "500" je pričela delovati v KP z l. 1922 ali pa še popreje, medtem ko se jih je tri četrtnine pridružilo KP- i po Trockijevem pobegu v l. 1927.

Črna lista "Nürnbergovcev št. 2." obsega sledeče jugoslovanske komuniste: SLOVENIJA: Dr. Aleš Bebler, Edvard Kardelj in Boris Kidrič; HRVATSKA: Josip Broz-Tito, Vladimir Bakarič, Gen-polk. Gošnjak Ivan, Gen-polk. Kosta Nadj iz Vojvodine; SRBIJA: Moša Pijade, Blagoje Nešković, Vladimir Dedić, Milentije Popović, gen-por. Maslarič Božidar, gen-polk. Koča Popović, gen-polk. Aleksander Ranković, gen-polk. Sreten Žujović; ČRNA GORA: Gen-polk. Peka Dapčević, gen-polk. Milovan Djilas in gen-por. Svetožar Vukmanović; MACEDONIJA: Andreev Bane in Dmi tar Vlahov.

Boris Kidrič je gospodarski diktator Jugoslavije, Edvard Kardelj zunanji minister in Aleš Bebler njegov pomočnik.

secev kasneje še sina kar za vogalom hiše, njegove otroke in ženo pa odvedli v Nemčijo, medtem ko so pokojno gospo. kljub visoki starosti zaprli za dva meseca, dom pa razdejali.

V poslednji uri je pokojnici stal ob strani njen sin, znan kot Prežihov Voranc, ki ji je kljub svoji komunistični zagrizenosti pre- skrbel duhovnika. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi, med njimi tu di veliko komunistov, ki so prišli na pogreb zaradi Voranca. Očivid- na demonstracija pa so bile glasne molitve ostalih udeležencev.

Pkojni gospe naj bo zemljica lahka in naj jo Bog obilno poplača za trpljenje, ki ga je prestala na tem svetu! Gospodu doktorju pa iz- rekamo naše globoko sožalje.

LONDON.- Kratka vest, ki smo jo prejeli, pravi, da je tja prispel š.g.Ignacij Kunstelj, ki bo odslej naš dušebrižnik v Angliji. Prispel je iz Hamburga.

EVANTON.-"Spoštovani g.urednik!..... Sporočim, da list, katere ga mi Vi pošiljate v redu sprejemam. Sem ga kar zadovoljen ko ga čit- tam. Čitajo ga tudi drugi ostali. Ko ga čitamo odnosno ko ga čitam, Vam moram reči ter tudi čestitati da ste se v tem listu zelo dobro o- drezali. Vidimo da so še ljudje ki imajo zelo lepo in dobro idejo za slovenski narod. Le tako je treba da si sami kaj ustvarimo, ne da nam bojo drugi kovali bodočnost, saj smo sami zmožni. Samo primer če po- gledamo sami sebe vidimo da mi Slovenci se znamo povsod dobro uvelja viti kamorkoli pridemo. Majhni smo po številu prebivalstva, danes svet, ki je velik in širok, razmeroma nas kaj malo pozna, zato pa mi begun ci, kateri smo v svetu, se res moramo pokazati da tudi naš mali trpin čeni narod živi na svetu. Pri tem je treba da nas bo svet spoznal.Da vse dele te zemlje opozorimo nase, da se pokažemo kaj smo zmožni. Ne kateri se bomo odnosno se moramo predstaviti kot dobri delavci, drugi kot globoko verni, tretji pa kot poštenjaki, vsaki po svoje itd. Kon- cem tega Vam tudi povem da grem za par dni od tu v Trening. Se bom že od tam javil. Presrečno Vas pozdravljamo vsi skupaj. Bog vas živi!A.E.

v LJUBLJANA.- Zgrajena je mladinska proga Vič-Koseze. Vožnja stane dva dinarja povratno, toda včasih gredo ljudje nazaj peš, ker se ra do iztiri...

Vse trgovine so državne, prodajati pa nimajo kaj. "Mama me prosi za glavnik, šivanke in slične drobnarije," sporoča naš dopisnik.

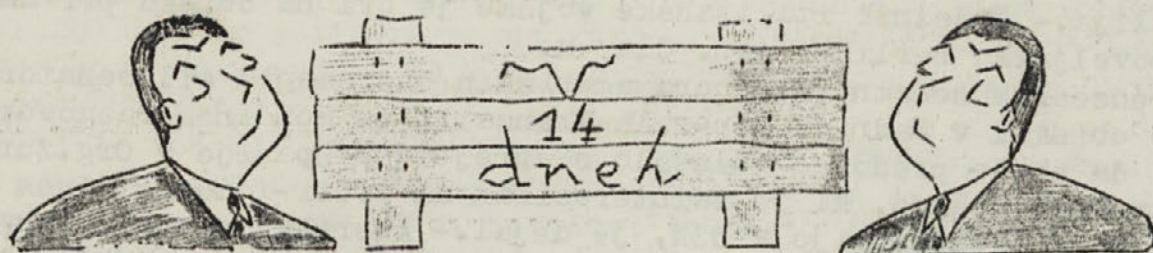
Režim se je zaradi nove Titove politike sicer nekoliko ojačil, to da gospodarsko se cela država bliža neizbežni katastrofi. V Ljublja- ni ni mogoče kupiti ne sukanca, ne elastike, ne riža ali rozin, da o kaki čokoladi sploh molčimo. Črne borze skoro ni.

TRST.- Gradi se proga Sežana-Dutovlje.

Slovenska Demokratska Zveza se števično jača. Na shodu v Mavhi = njah je bilo okrog 600 ljudi, na sodu na Opčinah pa preko dva tisoč. Ta uspeh je bil dosežen po nekaj mesecih delovanja. Trsta ne bodo pri ključili Italiji, je predober adut, pravi naš dopisnik.

LJUBLJANA.- "Matjažev Glas" objavlja naslednjo listo komunistič- nič zločincev, ki so v službi tajne policije OZNA:

Cekič Zorka, Ljubljana; Černič Vanče, visokošolec, Sv. Martin pri Mariboru; Dvoljšič Stanko, zidar, Sv. Martin pri Mariboru; Ferlež Jože, Devica Marija v Polju; Globačnik Srečko, uradnik MLO, Maribor; Kadunc Milan - "Maks", Ljubljana; Kamberger Anton, Žiteška vas; Kobal Miloš, Ljubljana; Kos Lovro, Dobrava pri Ljubljani; Kovačič Rafko, Duplica pri Kamniku; Krapeš Janez, Ljubljana, Cesta v Mestni Log; Kumar Miro, major, Brezovica pri Ljubljani; Kump Štefanija, profesorica, Ljubljana; Ogrin Ivan, kapetan, Ribnica; Ogrizek Miloš, kapetan, Maribor; Pečar Franc, učitelj, Kranjska gora; Pirš Janez - "Luka", Radomlje; Pleteršek Jože, trgovski pomočnik, Mokronog; Porenta Franc, natakar v Domu JA v Ljubljani; Porenta Viktor, kapetan, Ljubljanski grad; Rozina Jože - "ing. Starc", Maribor; Silij Ervin, Ljubljana, Grad; Silij Miloš, Ljubljana; Svetina Cveta in njen mož Svetina Igor, podpolkovnik, Ljubljana, Vodovodna c.4.; Šali Anton, Duplica pri Kamniku; Škrabelj Roza, trgovska pomočnica, Novo mesto; Šumak Drago, poročnik, Ljutomer; Vrhovc Ivanka, Kozarje.

Zasedanje Glavne Skupščine Organizacije Združenih Narodov v Parizu je v teku prvih 14 dni jasno pokazalo težave v zvezi z rešitvijo zastavljenih problemov. SSSR je ~~kratkotrajno~~ hotela vreči z dnevnega reda večino točk zasedanja, kar pa ji ni uspelo. Toda s tem stvar ni rešena, ker SSSR dosledno nasprotuje vsem predlogom zapadnih sil. Ko misija za kontrolo atomske energije je predlagala mednarodno kontrolo od kraja pridobivanja surovin, t.j. od rudnikov, pa do končne izdelave produkta, tako, da ne bi bilo možno nikomur ničesar prikriti. SSSR je ta predlog odbila in zahtevala, da se uničijo najpreje vsa že izdelana atomska orožja, nato pa da se uvede kontrola. USA je to odklonila, češ, da medtem ko bi jih USA uničila, bi jih SSSR zadržala, ker ne bi še obstojala kontrola. Ali bi bilo možno SSSR kasneje prisiliti, ako bi mednarodna kontrola pokazala, da SSSR še poseduje taka orožja? Višinski je hotel napraviti na delegate vtis, kot da SSSR že poseduje atomsko bombo. V preteklih dneh je bilo objavljeno tudi neko poročilo iz Švice, da so tamkajšnji znanstveni aparati zaznamovali precejšnje potresne sunke iz ruske smeri, kar bi dalo slutiti o eventuelnih eksplozijah. To naj bi bili baje poskusi z atomskim orožjem. - Javili pa so tudi iz Perzije, da je bilo preko 200 mrtvih in več tisoč ranjenih zaradi potresa. Toda to nima nikake zveze s poročilom iz Švice.

USA, Anglija in Francija sta predali vprašanje blokade Berlina - Varnostnemu Svetu. SSSR je odbila sodelovanje pri razpravi tega vprašanja, ker trdi, da to ne spada v območje Varnostnega sveta, marveč Sveta zunanjih ministrov štirih velesil, ker je Berlin del Nemčije, katere vprašanja se obravnavajo med velikimi štirimi, ne pa pred UNO. Zapadni zavezniki trdijo, da ni tu vprašanje Berlina - nemško vprašanje, ki se tiče premagane države, marveč vprašanje blokade, ki je na perjena proti trem zapadnim okupacijskim silam. Zapadni predstavniki se tudi vprašujejo, kdo bi reševal vprašanja, ki jih ne morejo rešiti Štirje Veliki? Verjetno UNO, katerega Varnostni svet je najvišji organ. Ko je Varnostni Svet usvojil z 9:2 predlog, da se obravnavata

zadeva, so Sovjeti odbili, da bi spregovorili eno samo besedo še na-
prej. Varnostni Svet ni doslej dosegel nobene povoljne rešitve in so
njegove seje odložene. - Marshallov pomočnik je izjavil, da ne more za
gotoviti mirno rešitev tega vprašanja.

Zapadno-evropska unija med Anglijo, Francijo, Belgijo, Holandsko
in Luxemburgom, ki je osnovana v obrambne svrhe, je postavila skupno
vojaško poveljstvo, ki mu stoji na čelu dosednji šef Britanskega Im-
perialnega general-štaba Field-Marshal Lord Montgomery. Poveljnik, za
skupno mornarico je francoski Vice-Admiral Robert Jaujard, za letal-
stvo pa verjetno šef britanskega letalstva Lord Tedder. Vojaški šefi
Unije so pričeli z razgovori glede na vzporeditev vojska držav Unije,
njihova oprema, vežbanje in orožje.

Poleg zapadno-evropske obrambne unije in skandinavske obrambne
zveze med Švedsko, Norveško in Dansko, se predvideva še tretja zveza,
ki jo bodo tvorile države Arabske Lige in Turčija ter morda Perzija.
K tej zvezi bo prišla v poštev tudi Grčija.

Za pristop k zapadno-evropski obrambni uniji se je priglasila tu-
di Italija. - Načelnik italijanske vojske je bil na obisku pri ameri-
škem poveljniku Berlina, gen. Clay-u.

Predsednik senatnega odbora ameriških oboroženih sil senator Gur-
ney je obiskal v Madridu generala Franca in po končanem razgovoru iz-
javil, da se je predolgo odlašalo s sprejetjem Španije v Org. Združe-
nih Narodov. Vsakdo, ki je zainteresiran na proti-komunističnem odpo-
ru, bo pozdravil Španijo v OZN, je dejal. - Ameriški uradni krogi pra-
vijo, da ameriška vlada podpira odločitev OZN, ki je odredila preki-
nitev diplomatskih odnosov med Francovo Španijo in članicami Zdru-
ženih Narodov. - Španski socialisti in monarhisti v emigraciji so do-
segli sporazum, na podlagi katerega so izročili posebno spomenico si-
lam Zapadno-evropske Unije in vladi USA. V tem memorandumu je ba-
je izražena želja, da bi Skupščina OZN vzela v pretres špansko vpraša-
nje in sprejela odločitev, da se v Španiji izvedejo svobodne volitve,
ki bi, po njih mnenju, zrušile sedanji Francov režim. - Splošno pa je
mnenje, da se brez dejanskega posega v španske zadeve ne bo moglo ni-
česar doseči. - Franca sedaj podpirajo nekateri zelo vplivni Američa-
ni in nekatere južno-ameriške države.

V Franciji so izbruhnile obsežne delavske stavke, zlasti v premo-
govni industriji. Izgleda, da bodo podvzeti ostri ukrepi in da obsto-
ja možnost, da bodo stavkajoče delavce vpoklicali v vojsko in jih na-
to kot take poslali nazaj na delo.

V Angliji se vrše zborovanja, na katerih predstavniki vlade in o-
pozicije drže govore o namenu regrutacije za vojsko. Na mnogih se-
stankih so komunisti poskušali izzvati nered, kar pa se jim ni po-
srečilo, ker je nastopila policija in vojska. Pojavili so se letaki
z napisi "Mir - ne vojna!". G. Churchill je v svojem govoru dejal med
drugim: "Trenutna meja Azije je na Elbi." - R.A.F. potrebuje po 1000
regrutov na teden.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Za grob pokojenga Karla Zbačnika je doslej nabranega L 32-4-9. Da-
rovali so iz Blackshaw Moor-a 5 sh., iz Buxtona 5 sh., Leamington Spa
10 sh. in iz New Mostona /Manchester/ 10 sh. Vsem Bog plačaj!

+ + + + +

Dopisujte v naši rubriki "Javno mnenje" in "Pošta". Obveščajte se
med seboj! Izmenjujte misli!

Poravnajte naročnino! Vse Postal Orderje in dopise naslavlajte:
"Klic Triglava", Miners Hostel, Two Gates, Tamworth Staffs., England.
Naročnina znaša 24 sh. letno odn. 12 sh. polletno in 6 sh. četrtletno.